

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De Parochijs, & Parochialibus iuribus, & officijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

*De parochiis, & parochialibus iuribus,
& officiis.**S V M M A R I V M.*

- 1 Beneficium parochiale obtinens quod iuramentum præstet.
- 2 Fidei professionem emittat. De profess. fid. 5.
- 3 In parochiali resideat, etiam si canonicus sit.
- 4 Etiam si parochialis ab inferiore, & regulari collata sit.
Coadiutor, quoque 8 & 23.
Eorumque substituti, 9. 10.
- 5 In ædibus ecclesiasticis habitantes, & seq. ac. 23. & 25.
- 6 Ceteraq. præstantes, ad quæ tenentur, & quæ nam illa sint.
- 7 Idque per seipsos.
Non residens, ut punitur. Ibid.
Utque etiam non seruiens per seipsum per alia faueris, 6. 7.
- 11 Ne à residentia distrahatur parochus, cantoris, & musici munus non
suscipiat.
- 12 Neque ludum litterarium exerceat.
- 13 Neque contubernales alat.
- 14 Ne item ad seminarij curam
- 15 Vicarij munus. } adhibeatur.
- 16 Ad sanctæq. Inquisitionis officium, & alia.
- 17 A residentia non excusatur parochus ob senectutē, uel infirmitatem.
- 18 Neque ob inimicitias leues.
- 19 Canonicus Curatus, Beneficiatusve festis diebus in parochiali resideat.
- 20 Parochiali Ecclesia existente, ubi minor populi pars, ibi parochus nihilominus habitet.
- 21 Domum parochialem non habens, illam conducatur, & cuius sumptus, 23.
- 22 Idem de socio, vel coadiutore.
- 23 Aedes ubi desunt, à quibus ædificandæ.
- 24 Parochi quibus dati coadiutores, ipsique coadiutores æquè resident, in parochiali.
- 25 Parochiali domo incapace existente pro ambobus, quid agendum.
- 26 Parochiarum distinctio, ut faciendæ.
- 27 Parochi ubi plures, parochia certis limitibus distinguenda.
- 28 Eorum munus, ut partiendum: quidque faciendum, ubi officiorum distinctio rectè fieri nequeat.

Altero

- 29 Altero eorum im pedito, illius munus ab altero explendum.
- 30 Partitio ipsa, ubi commodè fieri non possit, quid ab Episcopo statuendum.
- 31 Extraordinaria emolumenta, ut diuidenda.
- 32 Hebdomadarum partitio, Missarum, & functionum parochialium, sublata.
- 33 Parochialibus numerosum populum habentibus, coadiutores dandi.
- 34 Parochia noua, quando instituenda. Etiam si Regularium essent. 35.
- 36 Parochialium Ecclesiarum nouiter erectarum sacerdotibus, quæ portio assignanda.
- 37 Vicecurato Ecclesiæ Cathedralis, & collegiatæ, quid dandum. Parochiales, alijs parochialibus uniri, quando possint. 34.
- 38 Parochiales Ecclesiæ tenues, quomodo augenda.
- 39 Populus censuris, & pœnis ad id compellendus. Parochiales Ecclesiæ collapsæ, ut reficienda. De eccl. instaur. 2. Parochialibus Ecclesijs vacantibus, quid ab illarum Vicarijs agendum. 54.
- 40 Ille per sex menses non commendanda.
- 41 Vacazione earum durante Vicarius constituendus, & qua mercede supra. 37.
- 41 Ad eas, ut conueniant fideles Episcopi cura.
- 43 Formula litterarum Monitionis de conueniendò ad parochialem.
- 44 Parochus, quod testificationis genus edere possit è suis libris parochialibus.
- 45 Dominicis diebus festos dies denunciet, orationes, indulgentias, processiones, mortuorum officia.
- 46 Eisdem diebus, quid etiam populum moneat.
- 47 Vesperas canat. Et quibus adiutoribus; Quando tantum recitet.
- 48 Parochi regulares, quæ, & ipsi præstent iisdem diebus.
- 49 Audita parochiani sui morte, quid faciat parochus.
- 50 Clericum habeat, & qualem: & qualis inferuiens alteri sacerdoti. De Missis sine cantu. 62. 63.
- 51 Quibus diebus, & quibus in ecclesijs Missa, & horæ canonicæ à parochis cantandæ.
- 52 Quibus item adiutoribus. Quoties etiam celebret in sua parochiali. De Missa parochiali, num. 1. Et quando concionetur. Ibid. De præd. Verbi Dei. 4.
- 53 Parochi insigne in via, officijsq; Ecclesiasticis, quale.
- 54 Parochi ægotantis cura in pertinentibus ad salutem animæ, quibus commit-

- committenda, eiusque mortue exequiæ.
- 55 Parochi viciniore officium erga eundem in pertinentibus ad salutem corporalem.
Eo mortuo, à quibus funus agendum, Missæq; celebrande annuariariumque agendum. *suprà numero 54. Et de off. annuier. 3.*
- 56 Parochialium officiorum liber Metropolitanæ curæ edendus.
- 57 Parochus nouus, ut à populo excipiendus.
- 58 Litteræ pastorales, ad populum de modo excipiendi parochi noui.
- 59 Oblationum institutum retinendum, introducendâ ve, & quibus diebus ecclesijsq; oblatio agenda.
- 60 Quo ordine, quaque ratione id præstandum, & que musica instrumenta non adhibenda. *De Pior. locor. adm. 51.*
- 61 Sacerdos oblationem accepturus, ubi sistat, quo vase utatur. 60.
Quot vasa ad eum usum parata. 61.
Quodque vas osculandum præbeat. *Ibidem. Et de Missis sine cantu. 68.*
- 62 Oblationes à fidelibus piè offerenda.
- 63 Offerentium commemoratio facienda.
- 64 A quibus illæ non accipiendæ.
- 65 Quibus illæ debentur.
- 66 Quibus eas exigere non licet.
- 67 Pactiones de oblationibus vetitæ.
- 68 Offerentij tempore faciendæ.
- 69 Oblationem facturi, Missæ intersint.
- 70 Extrâ Missarum solennia qua ceremoniæ accipiendæ.
- 71 Quoque diei tempore.
- 72 Quæ oblata vendere non licet.

Tertium, de
parochis, §.
cod.

VICVNQVE parochiali ecclesiæ præficiendus erit, is primum Episcopo, ut iam in nonnullis huius provincie Ecclesijs consuetudo est, iuret, se sanctæ Sedi Apostolicæ, & Episcopo, eiusque item successoribus obedientem fore.

Tum præterea se, ad Tridentini Concilij præscriptam rationem, residentem in ecclesia suorum, quam obtinuerit.

2 Tum iura etiam illius ecclesiæ, se pro viribus conseruaturum, ac defensurum esse.

Bona deniq; eiusdē se absq; legitima auctoritate non alienaturum, quæ verò antea ab ijs, qui illius curâ gesserunt, iniuste, vel vendita, vel alio quouis modo alienata sunt, ea quantum in se est, recuperaturum.

Quicumq;

3 Quicumq; canonicus, parochialem Ecclesiam obtinet, etiam si non iure, non quidem perpetuò, sed tantum dum ipse viuit, canonicatus, vel præbende, quam obtinet, coniunctam teneat: in ea tamè parochiali Ecclesia, vt Summi Pontificis Pij V. constitutione fancitū est, resideat; nulli que parochiali muneri desit.

3. ibidem.

4 Episcopi cura sit, iure agere, vt cui parochialis Ecclesia, intra diœcesis suæ fines posita, ab alio inferiore, etiam regulari, qui illius conferendæ ius habet, collata est, is in illius statione resideat, personalis que residentie munera præstet. Nec verò id ad illum inferiorem, qui contulit, spectat.

5. de Residentia, §. eod.

5 Rectores parochialium, seu curatarum ecclesiarum, quicumque sint, in earum cœdibus tantum habitent; ibi que cibum, & somnum capiant: nisi aliud Episcopus censuerit ex causa necessaria.

1. de Cleric. cœdibus.

6 Vtū compertum est, non sine magno detrimento salutaris animarum gubernationes parochos, dum alia munera questus cupiditate, aliave causa ducti suscipiunt, exercentve, multiplicem illam, & assiduam, quam animabus sibi commissis debent, sollicitudinem, parochiales que curas, & officia sepè intermittere, interdum que etiam planè deserere, aut certè ita aliquando distrahi, & auocari, impediriue, vt illa nempe suo tempore, neque qua debent, ratione, & cura præstent, ac festis præsertim, alijs que diebus, quas maximè horas, & in confessionibus audiendis, & in sacre Eucharistie Sacramento ministrando, & in eorum Sacramentorum frequenti vltu non instituendo, aut conseruando solum, sed etiã augendo, & in pascendis verbo Dei fidelibus, & in frequenti sacrificij Missæ oblatione, & in vesperarum officio canendo, & in Christianorū rudimentorum doctrina tradenda, & in componendis controuersijs, conciliandisque suorum populorum inter se animis, & in alijs denique parochialis curæ officijs, ijs opportuno tempore præstandis, ponere deberent, eas horas ob questus studium, aliamve causam traducere, vel ad diuina officia, canonicaue horarias præces in alia Ecclesia, in qua præsertim iam canonici sunt, obeundas, vel ad musici partes, officium que gerendum, vel ad litterarum ludum exercendum, ac ad disciplinas etiam profanas pueris, adolescentibusve tradendas. Quamobrem hæc decernimus.

4. de parochiis, &c.

Qui dignitatem, vel canonicatum habet, & parochus etiam est, aut alia quacumque ratione animarum curatione astrictus est, si in cœdibus parochialibus non habitari, ibi cibum, somnumque capiendo, vt de parochis superioribus Concilijs prouincialibus, & in hoc etiã decretū est, aut si officijs supra descriptis, alijsve, que tamquam animarum curator parochus que in Ecclesia sua parochiali præstare debet, obeundis aliquo modo defuerit, aut ea non statis, & ab Episcopo præscriptis horis,

au

aut non illa, qua ceteri parochi debent, ratione omnino præstiterit: Episcopi arbitrato, & pœnis parochi iam constitutis, & grauioribus mulctetur, puniaturve ex præscripto etiam sanctionis à Pio V. Pont. Max. eo de genere, octauo Idus Iulij 1568. editæ.

Sess. 6. c. 2.
Sess. 7. cap. 3.
c. Quia non-
nulli, de cler.
non residen.
Const. Pij V.
cupientes, de
Contlicatio-
nibus, nu. 29.
Sess. 3. 1. ca. 1.
de Refor.

7 Parochialis curæ munera, atque officia non per alios, sed ipsimet parochi, animarumve curatores obeant, ac præstet, nisi sint qui aliquando iusta causa ab Episcopo approbata, impediuntur, aut etiam prohibeantur. Si quis non paruerit, tum fructibus beneficii mulctetur, pro rata temporis, & officij sui prætermisii, tum alijs etiam pœnis plectatur, arbitrato Episcopi.

8 Sacerdotes capellani, alijve, quocumque nomine nuncupati, etiam canonici Ecclesiæ Cathedralis, collegiatæve, qui vel institutione, uel consuetudine, vel alio iure, parochum, aliumve animarum curatorem in eo curationis munere adiuuare debent, ab Episcopo in illius Ecclesiæ, ubi eiusmodi cura geritur, statione manere, residereque ac sua munera per se obire cogantur.

9 Quod super aliquam causam, parochis, aut ijs capellanis aliquando in debito Ecclesiæ munere præstando, aliorum opera uti liceat, hoc eodem residentiæ personalis iure eque illi adstringantur, qui in eorum locum substituti, ei parochiali, alijve eiusmodi Ecclesiæ vicariam operâ, ministeriumve præstare debent.

10 Nec uerò eorum quemquam facilius, quàm ipsos parochos, rectoresve ab Ecclesiæ cura, stationeq; parochiali abesse, neque rursus illi suo minori deesse Episcopus patiat, cum hi quoque eadem residentiæ, & muneris sui præstandi lege astricti teneantur.

11 Ne item parochus, vel alius qui uis sacerdos, qui animarum curam quocumque nomine gerit, cantoris, aut musici munus, partesve in Ecclesiâ Cathedrali, nec uerò in alia suscipiat, exerceatve, nisi aliud ob causam Episcopus iudicauerit.

12 Neque prætereà litterarum ludum domi suæ, aliove loco aperiat, exerceatve, nisi ob parochi inopiam aliquando aliud Episcopus scripto concesserit: qui tamen hoc munus extra parochiæ suæ fines exercendi, nullo modo facultatem det.

13 Neque pueros, sibi in disciplinam traditos, certa pacta mercede, domi suæ uillo modo suscipiat, atque alat. At clericos, qui sibi adiumento sint, litteris, disciplinaque ecclesiastica erudire curet, item pauperes aliquos parochialis curæ suæ pueros, qui ad idem aspirant, quive aliam nullam facultatem prima ipsa litterarum rudimenta percipiendi habent, si eius rei potestatem, scripto exaratum, ab Episcopo habuerit.

5. de Residen-
tia.

14 15. 16 Neve ad Seminarij quidem curam, uel ad Vicarij munus, vel

vel ad sancte etiam Inquisitionis officium, nec verò ad aliud quicquã opera sacerdotis curam animarum gerentis, Episcopus ita vtatur, vt ab Ecclesia, beneficiove, in eius curam tradito, diutius absit, ac muneri debite residentie personalis desit.

17 Ne parochus, animarumve curator ob senectutem, aut ob aduersã valetudinem, cœlive grauitatem, ab eo residentie munere excusetur. Si verò eius inualetudo id generis est, quæ curari possit: atque eo loci, vbi ecclesia parochialis sita est, non datur, & aliunde facultas medici, & medicamentorum, tunc parochus ex infirma illa valetudine laborãti, Episcopus curationis causa facultatem dare possit, qualiceat ei tribus, quatuorve mensibus ad summum, loco propinquiori, in quo eius modi necessaria non desint, manere, vbi valetudinem curet. Interea ad illius Ecclesiæ parochialis curam gerendam Vicarium Episcopus constituat, parochi sumptu.

18 Nec præterea similitatis, odijve solum causa parochum ab ecclesiæ parochialis statione, locove abesse permittat, ac ne inimicitarum quidem, quæ vel leues, uel fictæ sint, causa, prætextiue. Si verò vniquam grauis illæ erunt, ac ueræ, ortæque postquam parochialis curæ munus obit, idque sine culpa parochi, permittere Episcopus poterit illum inde abesse, locoque propinquo, vbi tuto sit, morari, eo solum tempore inimicitarum, nõ tamen ultra annum, etiam si diuurniores annõ sunt inimicie.

19 Cùm antea iure canonum, tum nuper Concilij Tridentini decretis, & Synodorum prouincialium constitutionibus iustum est, vnumquemque parochum animarumve curatorem in ecclesia, sibi commissa, Dominicis, aliisque præcipuè festis diebus statura hora Missæ sacrificium celebrare, Sacramentorum administratione, verbi que Dei prædicatione populum pascere: doctrinæ Christianæ rudimenta docere, vespertinas preces, aliaque diuina officia canere, vel recitare; publicam sæpè orationem, ac processiones uarias cum populo suo obire, pacem conciliare, controuersias componere, pauperum, & egenorum, miserabiliumque hominum curam paternam gerere, aliaque munera studio se, & accuratè agere, quæ cum parochialis officij ratione coniuncta sunt; tum illis diebus maximè, in quibus populus artibus, operibus, & negotijs mundanis non est distentus, occupatusve, facilius, ac fructuosius præstare possunt. Quæ omnia, prout cautum est, & quemadmodum certe oportet, constituto tempore is parochus exequi nullo modo potest, qui non sine animarum, sibi commissarum, detrimento constitutis illis horis parochiali ecclesiæ non inseruit, sed ea relicta ad ecclesiã Cathedralẽ, uel collegiatam, ubi canonicatum, aut aliud residentie beneficium iam obtinet, frequẽter nimis accurrit, non sine ea auaritiæ suspicione,

Sess. 23. c. 7.
de Refor.

11. q. 3. gloria Episcop.
43. diu. sicut.

suspicionē, & cupiditatis illarum distributionum, quas capiet; propterea quod ibi in diuinis officijs, Missaēque solenni praesens adit, festo praesertim die quo pluribus in ecclesijs, vel duplicata, vel certe maiores, quam alijs diebus dari solent. Quamobrem hoc decreto Episcopos id monemus, ne quem parochum, animarumve curatorem, qui in Cathedrali, collegiatave ecclesia dignitatem, aut canonicatū habeat, aliudve beneficium, aut officium, cui personalis in choro residentie onus iniunctum sit, deinceps, dominicis, festisve diebus, ecclesiae commissa statione relicta, in choro illius Cathedralis, collegiatave praesentem, adesse, distributionumque quotidianarum participem vilo modo, partove fieri patiantur: sed parochiali ecclesia, stans horis, operam, curam, muneraque suscepti parochialis officij usque ad eodē praestare cogat, ut ei nulla stata hora desit, nullumque officium omnino praetermittat, suae cure, sollicitudinique commissum.

20 Ecclesia parochialis, si eo loco sita est, ubi minor pars hominum parochialium habet, multoque plures illi sint, qui extra vrbis, municipij, locive moenia, ubi illa est, domicilium habeant; eo tamen loco parochus in statione parochiali maneat, ubi ecclesia est. Parochialibus vero, qui longius absunt, Episcopi officio, & auctoritate succurratur ad Concilij Tridentini praescriptum.

3. de parochis

21 Si quis parochus, etiam vrbanus, parochiale domicilium non habet, ubi habitet: intra illius fines domum conducatur, quam proximē potest ecclesiae, cuius curationi praestet: si intra fines domus non est, quam conducere possit, extra, ubi propius ecclesiae potest, conducatur: idque iudicio Episcopi.

4. de parochiis.

22 Quod Concilio Provinciali tertio de vrbibus parochis, parochiale domicilium nullum habenti, conducendis, decretum est; idem etiam de focij, adiutorisve, ad munus parochiale ob quaeritis causam ei adiuncti, dativae habitatione decernimus, & constituimus.

23 Episcopus vero cum ijs, quibuscum oportet, omni iure agat, ut eades ecclesiae parochiales, quam maximē potest vicinas, & parochis, & coadiutori, & quamprimum illi tradat: aut, si ita opus esse censuerit, edificent: intereaque domicilij conducti pensionem, sumptumve vni, & alteri item suppeditent.

Parochum autem, qui quacumque de causa parochialis curationis focium, uel adiutorem habet, tum ipsum, tum illum itē in habitatione parochiali manere, ac residere cogat, & fructuum multa, & alijs praeterea pœnis, arbitrato suo irrogandis.

3. de parochis
§. eod.
Ses. 21. c. 6.

24 Parochus, cui ob imperitiā, aliāve ob causam sacerdos alius focius, & coadiutor adiunctus est ad parochiale curam gerendam, ipse et in propria ecclesia residens adit, & officia, quorum munus eis interdicitur

non

non sit, gregi sibi commisso is etiam prester.

25 Si vero pre domicilij parochialis angustia unus, & alter item, illius habitatione uti, episcopi iudicio, nullo modo potest, tum eorum alteru, quem ipse Episcopus, proposita sibi maiori illarum animarum, utilitate, delegerit, in domo parochiali, alterum in domicilio proxime coducto, aut tradito habitare, residereve Episcopus iubeat, cuius sit efficere, ut id omne, & de domo eorum alteri tradenda, edificandave, & de ea interim conducenda, plane a quibus debet, presterur.

4. de parochiis, &c.

26 Parochiarum distinctio, que familiis, non certis finibus, facta est, & parochis ad Sacramentorum administrationem, & populo ad illorum susceptionem magnum incommodum afferre solet. Quare Episcopi, sublata intra sex menses diuisione parochiarum per familias facta, eas certis limitibus, terminisque describant.

1. de ijs, quæ ad Sacram. adm. gen. pt. Sess. 24. c. 13.

27 Que in ecclesia duo, pluresve parochi in animarum cura gerenda constituti sunt, tum ex parochialibus, uel portionibus, uel functionibus, quas prestare debent, sepe inter eos rixæ, contentiones, ac dissidia, & spiritalia populis diuina existant; indeque populis offensionum exempla, scandalaque afferantur; Episcopus, ut huic rei, a parochiali cura alienæ, & parochorum disciplina indignæ, occurrat, certos parochialis uiciniæ limites pro illorum numero, & edibus, aut uijs perpetuo distinguat; quos ita distinctos in curam eorum unicuique pro limitum distinctione tradat, ita ut intra suos quisque fines parochialem curam gerat.

4. ibidem.

Sess. 24. c. 13. ver. in iis.

Si que vero parochialia officia in illa ecclesia obiri oportet: quorum officiorum functiones recte diuidi non posse, aut non expedire censuerit, illa ab iis singulis eque, communiterve prestari decernat.

29 Distributa autem parochialis curæ officia, si eorū unus, aut impeditus est, aut adiutore, adiumento uel ob fidelium, qui sue curæ sunt, multitudinem, aliam uel ob causam opus habeat, ab altero, alijs uel, sine ulla mora, exceptione, excusatione uel, prout Episcopus, uel statuerit, uel iusserit, obeantur item, ac prestentur.

30. 31 Vbi uero ea perpetuæ parochialis curæ partitione minus salutariter prospectum, consultumque fore idem censuerit, eorum unum, morum grauitate, curæque gerendæ peritiâ, atque usu prestantem, alteri, absque preficiat. Emolumenta item extraordinaria, aliaque id generis, unde discordiarum semen in illis existit, in unum, ut nonnullis locis moris est, collata, certo stato tempore inter eos diuidi iubeat, aut aliqua denique ratione, quam potiore duxerit, obuiam eat istorum, & discordiæ, & negligentie, qua fit, ut alter in alterum sepe parochialis muneris curam rejiciat.

32 Nec uero ullo umquam modo patiatur, permittatur, illos certa quadam

quadam

quadam hebdomadarum partitione, aliave ratione inter se inita, minus Missæ sacrificij in parochiali ecclesia fieri di, aut reliquas parochialis officij functiones, quæ ab utroque etiam diebus eisdem vultur præstari possunt, ita inter se diuidere, ut ab uno tantum eorum, alternatim scilicet, vel per hebdomadas, uel alia temporis uicissitudine præstentur. Non enim ferendum est, ut cui Ecclesiæ parochiali complurium sacerdotum, ministrorumve stipendia, alimentave olim attributa sunt, quo diligentius, & cautius illorum copia tum diuinorum officiorum cultui, tum alijs ministerijs, ad spiritualem populi curam necessarijs, opportunisve cōsultum esset; illi, aut avaritiæ studio, aut dissidio, negligentiaue ducti, vel onus sibi impositū minoris, quàm par est, assumentes, perinde ei ecclesiæ deseruiant, ac si non plures, sed unus tantū parochus, animarumve curator constitutus in illa esset.

1. de ijs, quæ ad Sacramentorum administratōnem pertinet. Scilicet. 21. c. 4. 1. ibidem.

33. Quod præterea Tridentina eadem Synodo decretum est, ut ecclesiarum rectoribus tot sacerdotēs adiungantur, quot, & ad Sacramenta parochianis administranda, & ad diuinum cultum satis esse possunt, id Episcopi omni diligentia exequantur.

sess. 21. ca. 4. ver. in ijs verò. 6. de parochis & parochijs.

34. Quæ parochiales ecclesiæ partem habent sui populi extra mœnia urbium, uel oppidorum, uel alibi, quo fiat, ut parochus, præsertim noturno tempore, illis hominibus Sacramenta commodè administrare non possit; in illis Episcopi, aut eam partem commodiori parochie uniant, aut etiam in uitis Rectoribus, & Constitutione Alexandri III. & decreto Concilij Tridentini, nouas constituant parochias.

1. ut supra.

35. Quibus locis, ex Concilij Tridentini præscripto parochias nouas institui, erigive liceat; Episcopus etiam in parochijs, quæ Regularium quouis modo sunt, illas constituat, certa fructuum portione attributa, ad præscriptum Constitutionis Pij V. Pontificis.

sess. 2. cap. 4.

36. Illis autem sacerdotibus, qui de nouo erunt ecclesijs recenter erectis præficiendi, congruens assignetur portio, arbitrio Episcopi, ex fructibus, ad ecclesiam matricem, quomodocumque pertinentibus, & si necesse erit, compellant populum ad ea subministranda, quæ sufficiant ad uitam noui Rectoris sustentandam.

9. tit. 1. dec. 8.

37. Quæ ecclesiæ uel cathedrales, uel collegiatæ peculiarem parochiam habent, neque eius parochiæ curatio ad certas personas ex officio pertinet, in iis curet Episcopus, ut quibus ea ipsa cura committeretur, certum stipendium, aut emolumentum ad eorum uitam honeste sustentandam, ipsius Episcopi arbitrio, à Capitulo, uel ab iis, ad quos spectat, attribuatur.

4. de parochijs, &c.

38. Illud Episcopus sollicitudinis studio exequatur, ut quibus ecclesijs parochialibus, inopia laborantibus, nulla adhuc ratione satis suppeditatum est adiuuenti; iis, aut beneficiorum ecclesiasticorum adiunctio-

ne, unioneve, aut primitiarum, decimarumve attributione, aut parochialis viciniae incolarum symbolis, collectisve, aut alia, quae sibi videbitur, commodiori ratione omnino succurratur, ad Concilij Tridentini prescriptum.

Sess. 21. c. 4.
Sess. 24. c. 13.

39 Cum Ecclesiae alicuius parochialis, eiusque Rectoris necessitati Episcopus primitiarum, decimarumque assignatione, aut parochialium symbolis, collectisve, providendum esse ex decreto Tridentino censuerit, ad id prestandum illos ad eiusdem Tridentini, & Provincialis decreti prescripto compellat, propositis arbitrati suo poenis, atque etiam interdicto generali, praesertim ubi ipsi parochiales id prestare promiserint, sponponderintve.

6. de parocho &c.

40 Ecclesiae parochialis, ne deinceps cuiquam per sex menses commendetur; sed uel titulo conferatur; uel, si iuris patronatus est presentatus, electusve, qui ad illius curam gerendam idoneus, disquisitione de more facta, repertus est, ad Concilij Tridentini prescriptum instituat.

Sess. 21. c. 7.

41 Interea vero dum uacat, ex eiusdem Concilij decreto, Vicarius constituitur, qui illam regat.

4. de benefc. collat. &c.

42 Curandum est omni diligentia, ut salutarem fructum capiat fidelis populus ex laboribus, & officijs, quae a parochio diebus Dominicis, & festis inter Missarum solennia, aut diuina officia, uel alia quacumque occasione prestari, etiam ex Tridentino Concilio debet. Quamobrem Concilij etiam Tridentini auctoritate, ut in ecclesiam parochialem frequenter, saltem Dominicis, & maioribus festis diebus fideles conueniant, Episcopus eos, quorum pastorem curam gerit, diligenter, ac sepius moneat; litteras propterea eo de genere ab eodem Episcopo edendas, ac etiam instructiones, nostra cura, ad communem provinciae usum conficiendas, sepe populo, prout usu uenerit, parochus descripto recitabit.

cap. nonis, de elec. in 6.
Sess. 24. c. 18.

Et canonum ratio, & disciplina Ecclesiastica id maxime postulat, ut ad ecclesiam parochialem fideles quam frequentissime conueniant, id quod ab Episcopis accurate eos moneri oecumenica Synodus Tridentina, pie, salutariterque, decreuit. Eius decreti auctoritate, ut pro eo, quod debemus, plane obtemperemus, in usumque; provinciae nostrae inducamus, quod bene agendi rationibus, usuique; optime consultum esse animaduertimus; litteras monitionis eo de genere infra explicatas hoc Provinciali Concilio sexto edimus, quas in omni parochiali totius provinciae nostrae Ecclesia certis festis diebus, quos pro suae dioecesis ratione Episcopus praescriuerit, de more promulgari decernimus: quod diligentius parochiales admoniti, cum officij religiosi partes facile intellexerint, quas tunc quique ecclesiae parochiali debent, incitata quadam uoluntatis propensione exequantur, quod de Sacrosancti illius Con-

4. quae pt. ad Missae Sacr. Sess. 22. de obser. & eu. in celeb. Missae.

6. De Parocho, &c.

cilij sententia eos salutariter, & quam sepius ne monitos esse volumus. Id verò non hac nostra solum Prouinciali cohortatione, monitioneque contenti, prouinciae nostrae Episcopi praestandum erent; sed omnia alia praecipua pastoralis cura ratione, quam eius rei vsui accommodatiorem, potioreque esse censuerint.

Porro monitionis huius nostrae litteras, quò facilius, planiusque populus intelligat, indeque partes officij sui, non solum cognoscat, sed rectè exequatur, eas in vulgarem etiam sermonem totas de verbo ad verbum conuertit, vel summam vulgariter explicari, & ita fidelibus enunciari, iidem curent, prout diocesis suae rationibus magis expedire viderint.

6. Formula
lrr. Monit. d
Conc. ad par.
E:cl.
c. Vt Dñicis,
de paroch.

9. q. 2. c. in do.
minicir -

Sess. 22. de ob.
ser. & c.

Sess. 22. c. 8.

43. Fuit olim tantum apud antiquos patres ille frequens in Ecclesiam propriam parochialem fidelium conuentus, vt ad hanc disciplinam populi Christiani institutione valde accommodata retinenda, certis Decretis, cautio aliqua adhibita sit. Primò. n. hoc iustum est, vt Dñicis, festisque dieb. parochi antequam Missam celebrent, Plebè interrogent, an alterius parochiae fidelis adsit, qui proprio contempto presbytero ibi Missam audire velit, què si inuenierit, statim inde eijciant, & in parochialem suam Ecclesiam ad Missam audiendam redire compellant. Deinde illud plane vetitum fuit, alienae parochiae fidelè à parochio ad Missam non recipi, nisi in itinere fuerit, & placitum ibi habuerit. Cuius veteris disciplinae restituentem in usumque; reuocandè desiderio, flagrans olim Summus Pontifex Urbanus V I. eo de genere Apostolica sanctione diligentissime cauit: & nuper sacra Tridentina Synodus œcumenica ab Episcopis fideles non solum hoc moneri voluit, vt frequenter ad proprias parochiales ecclesias saltem Dñicis diebus, festisque; maioribus accedant: sed illud et diligenter ostendit, vnumquemque; teneri, vbi commodè fieri potest, Parochiae suae interesse ad audiendum verbum Dei, ac proinde id praeterea statuit à Parochis, animarumve curatoribus inter Missarum solènia aliquid ex ijs, quae in Missa leguntur, exponi, & sanctissimi illius sacrificij mysterium aliquod explanari, plebes sibi commissas salutaribus verbis praesci, easdemque docui, quae scire omnibus necessarium est ad salutem, in lege Domini erudiri, & sacra eloquia illis explanari, tum in vnaquaque ecclesia parochiali pueros fidei rudimentis instrui. His igitur eiusdem Tridentinae Synodi decretis, & veteri salutari exemplo adductis cum populum Urbis, Diocesis, Prouinciaeque Mediolanensis nostrae, rebus ad salutem necessariis instructum per bona opera ad primum sempiternum perducere summo opere in Domino cupiamus, hac nostra monitione eos uniuersos, & singulos cohortamur, ac per viscera misericordiae Iesu Christi obsecramus, atque obtestamur, vt quamuis in suis vicinis, oppidis, & suburbis, oratoria, capellas, aliasve ecclesias habeant,

vbi

vbi sanctissimo Missæ sacrificio interesse possint, frequenter tamen Dominicis saltem, alijsque solemnibus festis diebus ad suam quicque parochialem ecclesiam conveniant: vbi à parochio, cui eorum cura commissa est, verbo Dei pascantur, fidei Christianæ rudimentis, alijsque animarum salutis necessarijs præceptis erudiantur, ad sanctissima Sacramenta religiosius percipienda instruantur, ad eorundemque frequentem usum, ut illa sacra Synodus optat, paternis eius cohortationibus, in dies magis inflammentur, tum ab eodem item audiant, qui dies festi, si qui in hebdomadam inciderint, colendi, quæ vigiliæ, ieiuniaque servanda sint, discant ab ipso: item quæ Christianæ pietatis officia in illis religiosè colendis præstari oporteat: ac quæ præterea supplicationes, processionesve, aut stationes, orationes, indulgentiæ, iubea indicantur, quæ matrimoniorum denunciationes fiant, quæ item pro ratione temporum admonitu, iussive Episcopali ad diligentiorum eorum institutionem promulgentur. His, atque adeò alijs fructibus, qui ex paternis parochi, vel in cohortando, vel in monendo officiis existunt, eos carere continget, qui ad Missam ijs diebus in suam parochialem Ecclesiam non conveniunt. Immo verò, quòd hoc audiendum illis diebus Missæ parochialis munus à fidelibus minus diligenter præstatur, & à quibusdam planè negligitur, multa incommoda inde existunt. Hinc in plerisque sæpè fidei articulorum, & Dei, sanctæque matris Ecclesiæ præceptorum, quæ ad salutem consequendam Christianum hominem nosse oportet imperitia, festorum dierum cultus neglectus, debita Christianæ pietatis opera non exculta, non cognita, Christiana familiarum institutio, languescens sacerdotum parochorum omne officium, eorum aliquis contemptus, sanctissimorum institutorum, & sacrorum canonum violatus usus: hinc denique in Ecclesijs parochialibus, quæ à maioribus tanto pietatis studio exædificatæ sunt instaurandis, ornandis, sanctis, relictisque habendis cura, multis ex partibus neglecta, in illisque nulla, aut penè exigua Ecclesiastica ad divina officia obeunda necessaria suppellex. His tot, tantisque malis, atque incommodis unusquisque occurrere studeat, id diligenter exequendo, quòd sanctorum patrum suadet auctoritas, quòd Tridentina Synodus moneri iubet, quòd ex illius iussu nos de uniuscuiusque vestri salute solliciti paternis vocibus cohortamur, & monemus in Domino.

Nec verò quemquam aliquod, vel ex parochialis ecclesiæ aliqua distantia, vel ex pluvia, frigore, æstu, temporumve vicissitudine existit incommodum ab hoc officio deterreat: Immo verò ad illud diligentius exequendum, prout in Dño cõfidimus, se quisque eorū accedat necesse est, qui salutis sue memores huius rei gravitatè, eorum, quæ cõmemorata sũt, rone perpendent, quicquid aliqũ secum animo reputabunt, nõ solũ parochialè

ecclesiam sibi datā esse, in qua primū baptisatio suscepto Christo Dño renati, alijsq; Sacramentis aluntur ad perpetuam salutē; sed parochum ēt sacerdotem sibi loco parentis esse debere, quem diligant, colāt, atque obseruēt: hoc sibi proponētes illū pro fidelibus sibi cōmissis apud Dñm internuncium, ac deprecatorem esse, diuinę legis interpretē, dispensatorē mysteriorū Dei, Christianę vitę, & morū disciplinę magistrum, a quo oē petant piē, recte q; agendi consiliū, ac deniq; ministrū fore, quę ad salutē eis necessaria sunt. Huic aut nostrę monitioni etsi omnes pro p̄cipua suę salutis cura audientes esse debent, in primis tamen patres familias, tutores, iudimagistros, cęterosq; aliorum moderatores, curacione p̄fectos cohortamur, diuinę contestatione admonemus, vt de sua, & aliorum, quorum curam gerunt salute solliciti, primum ipsi hęc paterna monita amplectantur, tum illos ēt crebris cohortationibus, ad illa exequenda inflamment: id quę curent, ut non solum Missę, & diuinorum officiorum tempore illi in parochialem ecclesiam conueniant; verū etiam, vt institutas, in ea doctrinę Christianę scholas, statis illis diebus frequentent.

3. si parochis 44 Parochus ne vllum testificationis genus ē libris suis parochialibus descriptum, cuiquam tradat, nisi Episcopi concessu.

Id verō nisi scriptum aliquod sit, quo, potenti testificatio fiat de eius etate, uel natalibus.

45 Dominicis diebus, parochus non solum festos dies populo denunciet, sed ēt illum sep̄e doceat, quę officia, tum in illis, tum in eorum vigiliis colendis ab eo religiosē p̄stari oporteat. Eidem p̄terea significet, atque indicat Stationes, & Indulgentias, quę Episcopi iussu promulgandę erunt, & publicam, si quę aliquando, ob aliquam causam indicta est, orationem, & processiones, & officia mortuorum in sua parochiali Ecclesia obeunda, si quę eiusmodi in eam hebdomadam inciderint, vt fideles parochi sui voce moniti, aut illis interint, aut si minus possunt, facta sanctorum illorum officiorum significatione campanarum sono, cum iam ante commoniti intelligant, quę precatōnes, quęve officia in Ecclesia fiant, ipsi etiam quamuis absint, uel domi, uel alio loco, vbicumque sint, piē Deum precantur.

6. quę ad sumera pert.

In omni Ecclesia Cathedrali, & Parochiali singulis Dominicis, anniuersaria, quę in hebdomadam proximē sequentem, in ea Ecclesia celebranda erunt, fidelibus denuncientur. Idem de septimo, & trigésimo, & alio eiusmodi officio p̄stetur: qua in denunciatione, parochus cohortatione illos excitet ad orandum pro mortuis, proposita etiam huiusmanę vitę conditione.

3. vt supra.

46 Et quoniam p̄cipit Apostolus, vt fiant omnium primum obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, pro omnibus hominibus

hominibus, pro Regibus & omnibus, qui in sublimitate constituti sunt, & quietam, & tranquillam vitam agamus in omni pietate, & castitate; Ideo parochus, fideles ijs ipsis Dominicis diebus hoc moneat, ut antequam ab Ecclesia discedant, pro omnibus infra descriptis, ter orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam sanctè precando dicant.

Pro fidei Christianæ, & sanctæ Ecclesiæ propagatione, & pro summo Pontifice Romano.

Pro Episcopo suo, & reliquis pastoribus animarum.

Pro Principibus, & Magistratibus.

Pro peccatoribus, ut flagitiorum suorum pœnitentes, à Deo veniã petant, & à malè agendo auersi, ambulent in uia Domini.

Ut heretici redeuntes ad sanitatem Catholicæ Ecclesiæ præceptis erudiantur.

Ut infideles ab impietatis errore liberentur, & Christi Domini fidem amplectantur.

Pro defunctis, præsertim quorum corpora in illa parochiali ecclesia quiescunt, ut à pœnis Purgatorij liberentur.

Tum prætereà, si quod malum, uel calamitas impendet, itidem faciat.

Tum denique si quid est, quod vel Episcopi admonitu, iussuue, uel suæ parochiæ hominum, aliquo incommodo laborantium, rogatu, uel alia eiusmodi causa, tunc maximè sanctis orationibus opus esse animaduertit.

47 Parochus in sua quisque parochiali Ecclesia singulis festis diebus stata hora uesperarum officium peragat: idq; eârõne, ut si unū pluresue habeat, quibus adiutoribus utatur, illis officij psalmos, & preces, ut ritus est, canat: sin minus quempiam adiutorem habet, uoce alta, & clara ita recitet, ut ab ijs, qui præsentibus in Ecclesia adsunt, exaudiatur.

Id uerò caueat, ne quicquã, uel minimū, quod ad statam illius uespertini officij rationem pertinent, ulla causa omittat.

Quib. uerò adiutoribus id faciat, uide tit. Quæ ad ord. sacr. pt. nu. 98.

48 Tridentini Cõcilij auctoritate Ep̃s regulares, ad quos aiarũ cura, quouis iure pertinet, cõpellat, ut in ecclesijs, in quibus aiarũ cura exercenda est, Dominicis, & alijs diebus eodem Concilio præscriptis, sacrã concionem habeant: doctrinæ Christianæ pueris rudimenta tradant, tum alia parochorum munera præstent.

49 Cùm nullũ pietatis officijũ Parochus in eorũ, qui fidei, curæq; suæ cõmissi sunt, salute adiuuãda, prætermittere ullo umquam tpe debeat, tum hoc etiam, audita parochialis cuiuspiam incolæ morte, præstet, ut statim psalmum, De profundis, sanctè dicat, & omni animi pietate,

3. ut suprã.
Sess. 5. c. 2.
Sess. 24. c. 4.

menteq; suppliciorationem, ad hoc officij genus pertinētem, habeat, vt diues in misericordia sua Deus, illius animę misereatur, cuius et ipse in die irę rationem est, redditurus. Vt verò à fidelibus pro mortuo oratio fiat; idem signum det campanę sono quo significetur, Aue Maria.

3. ff. parochis
cap. 3. De vita
& hon. cler.

50 Clericus, quem apud se parochus habuerit, eiusmodi sit, vt non solum Missę inseruire, sed alia etiam omnia præstare possit, quę veteri canone decreta sunt.

4. quę perti.
ad sacr. ord.

In omni verò parochiali Ecclesia clericum talem parochus habeat, vt est canonū iure, & prouincialib. nris Concilijs præscriptū: si aut parochus, præ parochialis ecclesię tenui redditu, clericū sibi altari ministrantē sustentare non pōt, neq; alij sunt, qui sustentent, pupuli sit, totū sustentationem, aut partem, quę deest, subministrare.

4. de paroch.

51 Cum omni pietatis rōne coniunctum est, diuinarum precū horaria officia, sicut in ceteris, ita in parochialibus ecclesijs solēniter anniuersarijs potissimū solennitatib. concelebrandis, per parochos præstari, cū & id antiqui instituti fuerit, & populum festis illis, præsertim celebritatib. eò cōuenire sanctū sit; & vt idē in usum reuocetur, per epōs diligenter fideles moneri sacra Tridentina sanctione semel, atque iterum cautū sit. Quare die Natali Dñi, festo item Circumcisionis, quī est octaua, in Epiphania, Pascha Resurrectionis, Pentecolte, & Ascensione, in Annunciatione, & Assumptione B. Marię Virginis, die natali sancti Io. Baptistę, Beatorum Apostolorum, Petri, & Pauli, & in solennitate omnium Sanctōrum, ac festo die Sancti, Sanctęque cuius nomine ecclesia parochialis nuncupatur, à parochō, & Missę sacrificium, & matutinum, reliquaq; precum diuina officia, vt in ecclesijs collegiatis sit, solenni ritu fiant, cananturve, in ijs scilicet ecclesijs parochialibus, vbi id decenter præstari posse Episcopus censuerit.

4. de parochijs, &c.

52 Ijs verò ipsis diebus, mox suprā præscriptis, singuli sacerdotes, & reliqui inferioris ordinis clerici, in parochialem ecclesiam, intra cuius fines habitant, si eo tempore diuinis officijs in alia ecclesia interesse non debent, ad Matutinum, & ad reliqua horaria diuinarum precum officia, Missarumque solennia celebranda conueniant.

53 Parochi in vrbe, & in oppidis, saltem insignioribus constituti, vt à reliquis sacerdotibus animarum curam non gerentibus, internoscantur, caputium, quod est proprium eorum in signe in humeris ferāt, cū domo exeunt, suprā exteriorem vestem cum processiones, aliasq; eiusmodi publicas actiones obeunt, suprā superpelliceum, liceat tñ Epō ab hoc decreto eximere, qui in ecclesijs Cathedralib. dignitatē, canonicatumve itē legitime obtinent, quādiu illam, illumve retinebunt, non aut si qui deinceps vlla quauis causa, modove obtinuerint.

2. ti. 2. dec. 15

54 Parochum vrbanum egrotatē, & is, qui uicinior est parochus, & cleri

cleri in illa regione, ubi eger est, Præfectus; diœcesanum verò itidem, & vicinior parochus, & Plebanus, uel Archipræsbyter, uel Præpositus in cuius Plebanie, aut Archipræsbyteratus, Præposituræve finibus egrotus habitat, statim inuisant, cum eius egritudinem, morbumve acceperint, tunc post crebrò ad eundem ueniant, illaque omnia officia præstent, quæ ad animæ salutem ei tum maximè necessaria sunt, sacrâ Eucharistiam, & cum opus erit, sacrum extremæ vnctionis oleû idem Parochus vicinior eidem ministret, & illius morientis animam Deo religiosè precibus commendet. Eius mortui funus vniuersi illius regionis, in qua ille habitabat, Præposituræve, Plebanatus, aut Archipræsbyteratus Parochi obeant, nisi foraneus illius regionis Vicarius minorum numerum statuum dum censuerit.

Primo item post eius obitum die, eorum vnusquisque pro ipsius animæ salute Missæ sacrificium faciat. Quod si eo die pro mortuis fieri ex Ecclesiæ instituto vetitum sit; alio proximo die, quo interdictum non sit, omnino fiat.

Decem præterea ad sum mû dierû spatio oës in ecclesiâ cõueniant, quæ eis à clericorum regionis Præfecto, aut Vicario foraneo præscribetur. Quæ in ecclesia pro mortuo Rectore Missam conuentualem solèni ritu celebrent: tùm supplicationibus, & precibus Deum piè, sancteq; orèt, vt orbatò gregi rectorem dare velit iuxta cor suum.

Quicumque verò eiusmodi pietatis officia præstiterint, eorum nomine, causave nihil, neque exigant, nec petant.

Is verò cui vacantis ipsius parochialis Ecclesiæ administratio commissa est, fideles illius parochiæ incolas sæpè hortetur, vt omni intima animi pietate à Deo Rectorem precentur, qui illius Ecclesiæ curationem gerere rectè possit.

55 De cura parochi ægrotanti præstanda in ijs, quæ ad salutem animæ pertinent iam pridem in altero Concilio prouinciali constitutum est. Et quoniam charitatis officium est, rationem et haberi curationis corporis, hoc decreto itidè statuimus, vt cum parochiæ alicuius sacerdos in se brim, morbumve incidere, si præsertim suorum neminè habet, cuius opera, adiumentove subleuetur, propinquior parochus nullum à se officium desiderari patiat, quod ad eius valetudinem rectè curandam necessarium fuerit. Atque in primis Vicarium foraneum, si parochus ægrotus in diœcesi est; si in vrbe, Episcopum, de eius ægrotatione certiores faciat.

56 Quò instructiores in suis officijs parochi sint, ob eamq; rem diligentiores: cura Metropolitanæ sit, ut quemadmodum canone Toletano inscribitur, officiorum parochialium liber conficiatur, atque emittatur ad communem parochiarum prouincialium usum.

6. d. Parochi & parochiis.

6. ibidem.

chom!

5. quæ ad be
nel, colla. att.

57 Cùm animarum salutis, vitæq; spiritalis curâ parochi paternâ gerant, illis, tâquàm parentibus debeat amor, obseruâtia, cultus, atq; obedientia. Si igitur hoc ipso honore dignâtur, illud certè etiam acquissimū est, atq; ad eò cum omni rōne coniunctū, vt cùm primum eorū aliquis ad ecclesiæ sibi in titulum, curamve tradita, stationem venerit, ali qua externæ obseruantie significatione ab ijs suscipiatur, ad quorum parochialem curam accedit. Quare fideles, vbi primum ab Episcopo litteras formatas acceperint de parochio, qui parochiali eorum ecclesiæ prefectus fuerit, diem certum statuunt, quo ei aduentanti frequentes ad parochiæ fines obuiam facti, eundē, vt moris obitum fuit, suscipiāt, atque ad ecclesiam deducant, perpetua illū dilectione, amore, obedientia, atque obseruantia prosequentes.

58 Literæ autem firmatæ, quas Episcopi nomine Cancellarius de parochio conscribat, eiusmodi erunt, quæ à Vicario foraneo aliove publicè legantur.

Filij dilectissimi. Vestra isti parochiali ecclesiæ parochus prefectus est, psbyter N. quem ætate, vita, moribus, doctrina, virtutum disciplina, prudentia, alijsq; rebus ad istius parochialis curæ bene gerendæ rōne opportunis idoneū esse, examine rectè confecto, cognitum est. Vestra igitur partes sunt, debito honore, ex decreti prouincialis præscripto illum suscipere, neq; solum externa quadâ obseruantia, sed intimo, atq; ex animo illū loco parentis diligere, & colere, præceptisq; eius, atque nominis concordia voluntate, libentiq; animo parere. Quod sanè facere cùm vestra potissimum interfit, tum quò accuratius faciatis, nos Episcopali nostra auctoritate, paterna charitate vos vniuersos, & singulos monemus. Valere in Domino.

4. de Paro-
chijs, &c.

59 Oblationum institutum iam pridē ab Apostolis vsq; tpibus Apostolico et canone sancitū, sanctissimorumq; Pontificum Melchias, Fabiani, & Gregorij Constitutionibus, & Conciliorū præterea decretis communitum, quo grauius his temporibus à fidei, doctrinæq; Catholicæ hostibus exagitur, & languescente pietatis studio, quò magis à fidelibus negligitur, hoc diligentius seruari, atque ad executionis vsum, ubi intermissum est, reuocari conuenit, cùm præsertim, & ad diuinum cultum illud pertineat, & populis salutare sit, ad expiandæque peccata utile. Quare Episcopi in sua quique diœcesi, & suis, & concionatorum sermonibus, & omni alio persuadendi, cohortandique officio, omniq; iuris ratione illud, ubi est, retineri; ac ubi negligitur, restitui studiosè ad sacrorum Canonum præscriptum itacurent, vt in solennitatibus scilicet Domini, diebusque Dominicis, ac festis item, quos coli, aut præcepti, aut consuetudinis est, omnis Christianus aliquid, prout pro sua quisque pietate deuotione

deuotioneque maluerit, Deo offerre procuret: idque in Ecclesia, vel cathedrali, cum ad Missæ sacrificium, quod solenniter celebratur, vel in parochiali cum a parochio conuenit.

60 Quo in officio seruetur, ut quod antiquæ ecclesiasticæ consuetudinis est, primo mares, deinde fœminæ offerant.

1. quæ pert. ad bonorum &c.

Cum pro cuiusque ecclesiæ consuetudine populus ad oblationes inuitatur, id grauius, & modestè faciendum est.

Nec eo uasis, aut sacculi genere pecuniam accipiant, in quo quid quisque dederit, cerni possit, ut fideles pietate adducti, nõ pudore quodammodo coacti, elemosynam afferant.

Quæ cum ad subsidium sacerdotum, vel aliorum pauperum, uel ecclesiarum reparationem, & ornatum sit instituta, eam populus libera liter præbere debet.

4. ut supra.

61 Sacerdoti, Missam celebrati, oblationis accipiendæ causa ab altari paulum se remouere licet: at inde longè discedere, ac per ecclesiam uagari eamque quasi circuire, nullo modo liceat.

Ad eum autem usum parata sint uasa duo, tam in cathedrali, & collegiata, quam parochiali ecclesia.

Instruct. sup. eccl. lib. 2.

Ne patena, cum oblatio fit, sed Crux, aut sacra aliqua imago offerentibus, fidelibus ad osculandum præbeatur.

3. de iis, quæ pert. ad Missæ sacrif. 4. ut supra.

62 Quo gratias autem Deo sit, quod offerunt, ad id præstandum accedant fideles intima animi pietate, spiritali hilaritate, sancta charitate, omni que christianæ deuotionis testificatione.

63 Offerentium autem, prout sanctæ institutionis est, commemoratio in Missæ sacrificio fiat.

64 Ab iis uerò oblationes nõ accipiantur, ut antiquo etiam canone uentum est, qui scilicet inter se iniquo animo dissidentes, inimicitias exercent, qui usurarii, meretrices, sacrilegi, raptores, quive alio nomine publicè, notoriè que criminosi sunt.

c. oblationes dist. 90. c. q. a in omnibus de usur.

65 Quicquid porrò oblatum erit, præter illorum dierum oblationes, oblationumue partes, quæ ad Episcopos ipsos iure spectant, quæ uero ad sacerdotes, uel ad Ecclesias, uel ad ecclesiarum fabricas, uel ad scholas, uel ad eiusmodi pia collegia, Episcopali, aut alia legitima auctoritate, concessuue propriè, ac expressè iam pertinent, aut in posterum quouis modo, aut iure spectabunt, id omne, si in Ecclesia cathedrali oblatio fit, in illius ecclesiæ, alteriusue pii loci, aut operis usum, ut Episcopus iusserit conuertatur; si uerò in parochiali, aliaue ecclesia offertur, quidquid datum, oblatumue erit, parochi sit, in cuius parochiali, aut in alia ecclesia, intra parochiæ fines sita, oblatio fiet.

4. ut supra.

66 Capellanis uerò, aliisque sacerdotibus, & aliis itè, præter cathedralè

ec.

Ecclesijs, earumque fabricis, ac scholis, pijsque eiusmodi collegijs, atq; alijs quibusvis, ius parochiale non habentibus, oblationes deinceps inter Missæ sacrum accipere, aut exigere omninò interdictum sit: nisi quibus hæc facultas ab Episcopo, aut aliàs legitimè data erit.

67 Si cum paroco de oblationibus diuidendis quiscumque pactio fecerit, ut sibi, aliique sacerdoti liceat oblationes recipere contra quam præscriptum est, hæc pactio irrita sit, ac planè nulla: neque propterea aliter, quam supra præscriptum est, oblationes alii exigere, accipere liceat; tum præterea parochus ipse, & alius Ecclesiæ rector, & sacerdos item, aliufve, qui pactum inierit, qui ve pactio consenserit, grauius puniantur.

68 Quæcumque deinceps oblationes, siue pecunia, siue cereis, siue alio elemosynæ genere in Missæ sacrificio à populo fient, & fiant, & à Sacerdote accipiantur, dum canitur Antiphona, quæ offertorium appellatur.

Quod si Missa non conuentualis nè semper tamen, tum etiam fiat, accipiaturve proximè, antequam hostiæ, & calicis oblatio fiat.

69 Si quid verò aliquando non intra Missarum solennia, sed alio tempore offerri contigerit: curet Episcopus restitui sanctum usum, & oblationi illi, & offerentibus benedicendi statuta prece, atq; oratione in libro sacerdotali, aut rituali præscripta.

70 Qui verò oblaturi sunt, Missæ sacrificio, in quo oblatio fit, & abinitio piè, deuotè que inter sint: nec verò inde abeant, nisi, ubi per actio sacrificio benedictionem sacerdotalem demum acceperint, quæ in fine Missæ de more fit.

71 Videat Episcopus, ut elemosynarum, & alius cuiusvis generis pijs oblationibus quæcumque à populis fiunt, certam rationem præscribat: qua, & mane potius, quam a prandio fiant: & illæ non popularibus spectaculis, non commestationibus, aut tumultibus, non clamoribus, aut prophanis actionibus, quæve ullam offensionis speciem præbeant, sed precibus, Litanijs, Hymnis, atq; ijs pietatis officijs præsententur, quæ decent, eiusmodi religiosas actiones, officiaue, & quæ respondent veteri sanctitati, ac disciplinæ huius instituti.

72 Ne imagines cereæ, uoti causa, ecclesijs, pijsque locis oblatæ venditari vlllo modo possint, ac nè contractæ quidem, etiam vetustate temporis, nisi concessu Episcopi, in usum Ecclesiæ conuertenda.

Nec verò ullas eiusmodi, vel alterius generis oblationes, vel elemosynas, antequam illæ sexceptæ sint, vendi, locari, aut contractus vlllos, pactioesve etiam secretas eius generis iniri cuiquam, etiam paroco, vlllo pacto, modove liceat, pena graui proposita, Episcopi arbitrio irroganda.

Que huic titulo congruere possunt ad parochos pertinentia, videantur in titulo de vita, & hon. cleu. De Canonical. & paroch. adibus, & in indice verbo. Parochus.

De Vicariis perpetuis, & Temporalibus coadiutoribusve.

S V M M A R I V M.

- 1 *Stipendium Vicecurato Cathedralis, collegiatæque ecclesie attribuendum. Stipendij ipsius summa ex decretis Provincialib. arbitraria. Ibid. & De benef. plural. num. 2. & de parochijs. 41. Ex constitutione vero Pij V. ad aureos quinquaginta redacta. De constit. 51.*
- 2 *Vicarij perpetui in Ecclesijs Monialium Monasterijs annexis constituendi.*
- 3 *Vicarij temporales ecclesijs parochialibus vacantibus deputandi, qui & qua mercede. De Parochijs, 40. 41. & Conc. Trid. sess. 7. c. 2. sess. 7. c. 5. 7. sess. 21. c. 6. sess. 24. c. 18. sess. 25. c. 16.*

I *V* **E** Ecclesie, vel cathedrales, vel collegiatæ peculiarem parochiam habent, neque eius parochie curatio ad certas personas ex officio pertinet, in ijs curet Episcopus, ut quibus ea ipsa cura committetur, certum stipendium, aut emolumentum ad eorum vitam honestè sustentandam, ipsius Episcopi arbitrio, a Capitulo, vel ab ijs, ad quos spectat, attribuatur.

2. tit. 1. dec. 8.
Sess. 7. c. 7.
Sess. 14. c. 9.

2 *In parochialibus Ecclesijs, quæ Monialium monasterijs annexæ sunt, perpetui Vicarij ex formula Tridentini Concilii præscripta, ab Episcopo constituantur.*

1. de Concio
nat. & c. Mo-
nial.
Sess. 7. c. 7.

De beneficiorum permutatione.

S V M M A R I V M.

- 1 *Permutatio ecclesiarum parochialium quando examen requirit.*

I N